

Вінницький національний медичний університет ім. М.І.Пирогова

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

проректор закладу вищої освіти
з науково-педагогічної та
навчальної роботи

 Оксана СЕРЕБРЕННІКОВА

«31» серпня 2022 р.

"ПОГОДЖЕНО"

завідувач кафедри внутрішньої
медицини №3

 Валерій ІВАНОВ

«29» серпня 2022 року

СИЛАБУС
ВНУТРІШНЯ МЕДИЦИНА (вибірковий блок 2.1.1-2.1.4)

Спеціальність	222 Медицина
Освітній рівень	Магістр
Освітня програма	ОПП «Медицина», 2022
Навчальний рік	2022-2023
Кафедра	Внутрішньої медицини №3 національного медичного університету ім. М.І. Пирогова
Контактна інформація	intmed3@vnmv.edu.ua Хмельницьке шосе, 96
Укладач силабусу	Оксана АФАНАСЮК, к. мед. н., доцент ЗВО

1. Статус та структура дисципліни

Статус дисципліни	Обов'язкова
Код дисципліни в ОПП/місце дисципліни в ОПП	ВБ 2.1.1.-2.1.4, складова циклу дисциплін професійної підготовки
Курс/семестр	6 курс (XI/XII семестр)
Обсяг дисципліни (загальна кількість годин/ кількість кредитів ЄКТС)	465 годин /15,5 кредитів ЄКТС
Кількість змістових модулів	4 вибіркового блоку
Структура дисципліни	Практичні заняття 216 год Самостійна робота 249 год
Мова викладання	Українська
Форма навчання	Очна (при впровадженні карантинних заходів дистанційна очна)

2. Опис дисципліни

Коротка анотація курсу, актуальність. Основним фокусом програми є отримання знань з дисципліни «Внутрішня медицина», вивчення якої необхідне для успішного засвоєння дисциплін професійної діяльності. Предметним напрямком програми є вивчення основ внутрішньої медицини, при цьому наголос робиться на створенні у студентів цілісного уявлення про етіологію, патогенез, клінічні ознаки захворювань, методи діагностики, диференційної діагностики, їх профілактику та лікування. Програма орієнтована на отримання такого рівня знань, який дозволив би їм:

- формувати навички володіння методикою клінічного обстеження хворих, збору анамнезу, проведення аускультатії, перкусії, пальпації;
- трактувати результати лабораторних та інструментальних методів дослідження,
- опиратися в діагностиці не тільки на клінічні ознаки хвороби, а також на результати лабораторних і інструментальних методів досліджень, які забезпечують максимально точну інформацію про стан хворого, його органів, систем (особливо в умовах, які вимагають невідкладної допомоги);
- надавати кваліфіковану невідкладну допомогу при різних ситуаціях, які загрожують життю: гіпертензивному кризі, гострому коронарному синдромі, пароксизмальних порушеннях ритму, порушеннях провідності, різних видах шоку, кровотечі і т.д.;
- лікувати найбільш поширені хвороби, володіючи фармакодинамікою препаратів, які застосовуються для лікування захворювань; основами раціонального харчування, режимом роботи
- вести диспансерне спостереження за хворими, володіти основами реабілітації і експертизи працездатності хворих.

Передреквізити Для успішного засвоєння дисципліни, студенту необхідні знання, отримані в процесі вивчення наступних дисциплін: медичної та біологічної фізики, хімії, біології, мікробіології, нормальної та патологічної фізіології, морфологічних дисциплін, пропедевтики внутрішніх хвороб, фармакології, клінічної фармакології, медичної термінології, радіології.

Мета курсу та його значення для професійної діяльності. «Внутрішня медицина» є формування здатності застосовувати набуті знання, уміння, навички для вирішення типових задач діяльності лікаря в галузі охорони здоров'я на відповідній посаді, сфера застосування яких передбачена визначеними переліками синдромів та симптомів захворювань, що потребують особливої тактики ведення пацієнтів,

невідкладних станів, інструментальних досліджень.

Постреквізити. В процесі вивчення дисципліни «Внутрішня медицина» закладаються основи вивчення студентами сучасних діагностичних технологій, які використовуються в

сучасній клінічній практиці, що передбачає інтеграцію викладання з різними дисциплінами та формування умінь застосовувати знання з сучасних методів діагностики в процесі подальшого навчання та професійної діяльності.

3. Результати навчання.

Після успішного вивчення дисципліни здобувач зможе:

1. Аналізувати типову клінічну картину захворювань внутрішніх органів;
2. Виділяти провідний клінічний симптом або синдром; встановлювати найбільш вірогідний або синдромний діагноз захворювання;
3. Визначати розвиток ускладнень;
4. Визначати необхідне лабораторне чи інструментальне дослідження;
5. Інтерпретувати лабораторні та інструментальні методи дослідження;
6. Ставити попередній діагноз при типовому перебігу захворювання;
7. Визначати невідкладний стан;
8. Проводити диференційну діагностику захворювань враховуючи результати клінічного та інструментального обстеження пацієнтів;
9. Діагностувати, лікувати, організувати впровадження заходів профілактики захворювань внутрішніх органів;
10. Проводити ЕКГ та вимірювати АТ;
11. Використовувати уніфіковані клінічні протоколи щодо надання медичної допомоги, що розроблені на засадах доказової медицини.
12. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця за принципами фахової субординації;
13. Вести медичну документацію;
14. Передати відповідну інформацію і роз'яснення в зрозумілій і належній формі, для пацієнта (усно та письмово) з сім'єю і з колегами та іншими експертами з метою спільної участі в плануванні і здійсненні медичної допомоги;
15. Керуватися чинним законодавством України про охорону здоров'я та нормативно-правовими актами, що визначають діяльність органів управління та закладів охорони здоров'я

4. Зміст та логістика дисципліни

Вибірковий блок 2.1.1 «Сучасна практика внутрішньої медицини»	XI/XII семестр 210 години/ 7,0 кредитів	Практичні заняття №№ 1-20
Вибірковий блок 2.1.2 «Методи інструментального дослідження в сучасній кардіологічній практиці»	XI/XII семестр 105 години/ 3,5 кредити	Практичні заняття №№ 1-10
Вибірковий блок 2.1.3 «Ведення пацієнтів після оперативних втручань на серці»	XI/XII семестр 90 години/ 3,0 кредити	Практичні заняття №№ 1-10
Вибірковий блок 2.1.4 «Невідкладні стани в клініці внутрішньої медицини»	XI/XII семестр 60 години/ 2,0 кредити	Практичні заняття №№ 1-5

Дисципліна включає 44 тем, які розділені на 4 вибіркового блоку.

Вибірковий блок 2.1.1 «Сучасна практика внутрішньої медицини»

Змістовий модуль 1. Ведення хворих із основними симптомами та синдромами в кардіологічній клініці

Тема 1. Ведення хворого з артеріальною гіпертензією

Тема 2. Ведення хворого з хронічним болем в грудній клітці

Тема 3. Ведення хворого з набряковим синдромом, хронічною серцевою недостатністю

Змістовий модуль 2. «Ведення хворих із основними симптомами і синдромами в ревматологічній клініці»

Тема 4. Ведення хворого з болем у спині та кінцівках

Тема 5. Ведення хворого з суглобовим синдромом

Тема 6. Ведення хворого з пурпурою, схудненням

Змістовий модуль 3. «Ведення хворих із основними симптомами і синдромами в гастроентерологічній клініці»

Тема 7. Ведення хворого з дисфагією, печією

Тема 8. Ведення хворого з функціональною диспепсією, болем в животі

Тема 9. Ведення хворого з діареєю, закрепами

Тема 10. Ведення хворого з гепатомегалією, гепатоліснальним синдромом, портальною гіпертензією і асцитом

Змістовий модуль 4. «Ведення хворих із основними симптомами і синдромами в пульмонологічній клініці»

Тема 11. Ведення хворого з легеневим інфільтратом

Тема 12. Ведення хворого з хронічним кашлем

Тема 13. Ведення хворого з бронхообструктивним синдромом

Тема 14. Ведення хворого з кровохарканням, плевральним випотом

Змістовий модуль 5. «Ведення хворих із основними симптомами і синдромами в нефрологічній клініці»

Тема 15. Ведення хворого з сечовим

Тема 16. Ведення хворого з нефротичним синдромом

Тема 17. Ведення хворого з хронічною хворобою нирок

Змістовий модуль 6. «Ведення хворих із основними симптомами і синдромами в гематологічній клініці»

Тема 18. Ведення хворого з анемією

Тема 19. Ведення хворого з кровоточивістю

Вибірковий блок 2.1.2 «Методи інструментального дослідження в сучасній кардіологічній практиці»

Тема 1. Методи тривалої реєстрації ЕКГ при порушеннях серцевого ритму

Тема 2. Методи тривалої реєстрації ЕКГ при порушеннях провідності серця

Тема 3. Методи тривалої реєстрації ЕКГ при порушеннях реполяризації

Тема 4. Методи тривалої реєстрації артеріального тиску

Тема 5. Сучасні стрес-тести

Тема 6. Основи ехокардіоанатомії

Тема 7. Ультразвукові методи дослідження серця

Тема 8. Ангіографічні методи дослідження

Тема 9. Рентгенологічні методи в кардіології

Тема 10. Радіоізотопні методи дослідження в кардіології.

Вибірковий блок 2.1.3 «Ведення пацієнтів після оперативних втручань на серці»

Тема 1. Ведення хворого після реваскуляризації гострого коронарного синдрому

Тема 2. Ведення хворих після хірургічного лікування вад серця

Тема 3. Ведення хворих після аневризмектомії (аорти, серця), ендovasкулярних операцій

Тема 4. Ведення хворих після хірургічних втручань при порушеннях серцевого ритму

Тема 5. Ведення хворих після хірургічних втручань при порушеннях провідності серця

Тема 6. Ведення хворих після хірургічних втручань при серцевій недостатності

- Тема 7. Ведення хворих після хірургічних втручань при гіпертрофічній кардіоміопатії
- Тема 8. Ведення хворих після хірургічних втручань при запальних захворюваннях серця та перикарду
- Тема 9. Ведення хворих після хірургічних втручань при внутрішньосерцевих тромбах
- Тема 10. Ведення хворих після хірургічних втручань при пухлинах серця.
- Вибірковий блок 2.1.4 «Невідкладні стани в клініці внутрішньої медицини»**
- Тема 1. Курація хворого з гіпертензивним кризом, гострою серцевою недостатністю
- Тема 2. Курація хворого з гострим коронарним синдромом, тромбоемболією легеневої артерії
- Тема 3. Курація хворого з непритомністю, пароксизмальними порушеннями серцевого ритму
- Тема 4. Курація хворого з гематемезисом, меленою, шоком
- Тема 5. Курація хворого з комою.

Самостійна робота студента передбачає підготовку до практичних занять, вивчення тем для самостійної позааудиторної роботи, підготовка презентацій, таблиць. Контроль засвоєння тем самостійної позааудиторної роботи здійснюється під час практичних занять з дисципліни та підсумкових контролів кожного вибіркового блоку.

Індивідуальна робота включає опрацювання наукової літератури, підготовку оглядів з наданих тем для презентації на засіданнях студентського наукового гуртка, виконання науково-практичних досліджень, участь у профільних олімпіадах, науково-практичних конференціях, конкурсах студентських наукових робіт.

Календарні плани практичних занять, тематичний план самостійної позааудиторної роботи, обсяг та напрямки індивідуальної роботи опубліковані на сайті кафедри.

Маршрут отримання матеріалів: Кафедра внутрішньої медицини №3/Студенту/Очна форма навчання/Медицина/6 курс/Навчально-методичні матеріали/ або за посиланням <https://www.vnmue.edu.ua/> Кафедра внутрішньої медицини #3. Доступ до матеріалів здійснюється з корпоративного акаунту студента s000XXX@vnmue.edu.ua.

5. Форми та методи контролю успішності навчання

Поточний контроль на практичних заняттях	Методи: індивідуальне усне або письмове опитування; електронне опитування, розв'язання типових ситуаційних задач; трактування та оцінка результатів лабораторних та інструментальних досліджень; перевірка виконання самостійної роботи; контроль практичних навичок при проведенні обстеження пацієнта; тестові завдання з вибором правильної відповіді.
Підсумковий контроль по завершенню кожного вибіркового блоку (диф.залик після блоку 2.1.1 «Сучасна практика внутрішньої медицини») та залики після блоків 2.1.2 «Методи інструментального дослідження в сучасній кардіологічній практиці», 2.1.3 «Ведення пацієнтів після оперативних втручань на серці» та блоку 2.1.3 «Ведення пацієнтів після оперативних втручань на серці»	Індивідуальне усне або письмове опитування; електронне опитування, розв'язання типових ситуаційних задач; трактування та оцінка результатів лабораторних та інструментальних досліджень, тестові завдання з вибором правильної відповіді (згідно положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І.Пирогова (посилання https://www.vnmue.edu.ua/ Загальна інформація/Основні документи)
Засоби діагностики успішності навчання	Теоретичні питання, тести, клінічно-орієнтовані ситуаційні завдання, практичні завдання,

	демонстрація практичних навичок, інтерпретація лабораторних та інструментальних досліджень.
--	---

6. Критерії оцінювання

Оцінювання знань здійснюється згідно Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/Загальна> інформація/Основні документи)

Поточний контроль	За чотирьохбальною системою традиційних оцінок: 5 «відмінно», 4 «добре», 3 «задовільно», 2 «незадовільно»
Контроль практичних навичок	За чотирьох бальною системою традиційних оцінок
Підсумковий контроль кожного вибіркового блоку	Поточна успішність – від 72 до 120 балів (конвертація середньої традиційної оцінки за практичні заняття за 120-бальною шкалою): 60% оцінки за дисципліну Підсумковий контроль – від 50 до 80 балів: 40% оцінки за дисципліну Індивідуальна робота – від 6 до 12 балів Сумарно від 122 до 200 балів.
Оцінювання дисципліни:	Поточна успішність – від 72 до 120 балів (конвертація середньої традиційної оцінки за практичні заняття за 120-бальною шкалою): 60% оцінки за дисципліну Підсумковий контроль – від 50 до 80 балів: 40% оцінки за дисципліну Індивідуальна робота – від 6 до 12 балів Сумарно від 122 до 200 балів.

Шкала оцінювання дисципліни: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
180-200	A	відмінно	зараховано
170-179,99	B	добре	
160-169,99	C		
141-159,99	D	задовільно	
122-140,99	E	задовільно	
0-121,99	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. Політика навчальної дисципліни/курсу

Студент має право на отримання якісних освітніх послуг, доступ до сучасної наукової та навчальної інформації, кваліфіковану консультативну допомогу під час вивчення дисципліни та опанування практичними навичками. Політика кафедри під час надання освітніх послуг є студентоцентрованою, базується на нормативних документах Міністерства освіти та Міністерства охорони здоров'я України, статуті університету та порядку надання освітніх послуг, регламентованого основними положеннями організації навчального процесу в ВНМУ ім. М.І. Пирогова та засадах академічної доброчесності.

Дотримання правил розпорядку ВНМУ, техніки безпеки на практичних заняттях. Інструктаж з охорони праці зі студентами під час трудового, професійного навчання у закладах охорони здоров'я проводить керівник структурного підрозділу закладу або безпосередній керівник студента. На першому практичному занятті викладач згідно вимог Посадової інструкції проводить інструктаж з питань охорони праці, в тому числі з правил санітарно-гігієнічного, епідеміологічного режиму.

Вимоги щодо підготовки до практичних занять.

Студент повинен приходити на практичне заняття теоретично підготовленим згідно теми.

На заняття необхідно приходити вчасно, без запізнення. Студент, який запізнився на заняття більше, ніж на 10 хвилин, не допускається до останнього і повинен його відпрацювати в установленому порядку.

На практичних заняттях студент повинен бути одягнений в робочу форму (медичний халат чи медичний костюм, медичну шапочку та змінне взуття), яка має виглядати належним чином. Студенти, які не мають робочої форми, не допускаються до практичного заняття.

Студент повинен дотримуватися правил безпеки на практичних заняттях та під час знаходження у приміщеннях кафедри на лікувального закладу

На практичному занятті студенти повинні демонструвати толерантність, ввічливість та повагу до викладача та своїх колег. Робоче місце студента при виконанні практичних завдань робоче місце має зберігатись у порядку та бути прибраним після завершення заняття.

Використання мобільних телефонів та інших електронних девайсів. Використання мобільних телефонів та інших електронних пристроїв на занятті допускається тільки під час електронного тестування або опитування.

Академічна доброчесність. Під час вивчення дисципліни студент має керуватись Кодексом академічної доброчесності ВНМУ ім. М.І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> загальна інформація/ Основні документи/ Кодекс академічної доброчесності. При порушенні норм академічної доброчесності під час поточного та підсумкових контролів студент отримує оцінку «2» та повинен її відпрацювати своєму викладачу в установленому порядку протягом двох тижнів після отриманої незадовільної оцінки).

Пропуски занять. Пропущені заняття відпрацьовуються в порядку, установленому в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи) у час, визначений графіком відпрацювань (опублікований на сайті кафедри <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра внутрішньої медицини #3) черговому викладачу. Для відпрацювання пропущеного заняття студент має усно чи письмово відповісти на запитання по темі заняття.

Порядок допуску до підсумкового контролю з дисципліни наведений в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання

<https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи). До підсумкового контролю допускаються студенти, які не мають пропущених невідпрацьованих практичних занять та отримали середню традиційну оцінку не менше «3».

Додаткові індивідуальні бали. Індивідуальні бали з дисципліни (від 6 до 12) студент може отримати за індивідуальну роботу, обсяг якої оприлюднений на сайті кафедри в навчально-методичних матеріалах дисципліни, кількість балів визначається за результатами ІРС згідно Положенню про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи).

Вирішення конфліктних питань. При виникненні непорозумінь та претензій до викладача через якість надання освітніх послуг, оцінювання знань та інших конфліктних ситуацій, студент повинен подати спершу повідомити про свої претензії викладача. Якщо конфліктне питання не вирішено, то студент має право подати звернення до завідувача кафедри згідно Положення про розгляд звернень здобувачів вищої освіти у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи).

Політика в умовах дистанційного навчання. Порядок дистанційного навчання регулюється Положенням про запровадження елементів дистанційного навчання у ВНМУ ім. М.І.Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи). Основними навчальними платформами для проведення навчальних занять є Microsoft Team, Google Meets. Порядок проведення практичних занять, відпрацювань та консультацій під час дистанційного навчання оприлюднюється на веб-сторінці кафедри (<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра внутрішньої медицини №3/ Студенту або <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра внутрішньої медицини №3/ Новини).

Зворотній зв'язок з викладачем здійснюється через месенджери (Viber, Telegram, WhatsApp) або електронну пошту (на вибір викладача) в робочий час.

1. Навчальні ресурси

Навчально-методичне забезпечення дисципліни оприлюднено на сайті кафедри (<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра Внутрішньої медицини №3/ Студенту). Консультації проводяться два рази на тиждень згідно графіку консультацій.

2. Розклад та розподіл груп по викладачам опублікований на веб-сторінці кафедри ((<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра Внутрішньої медицини №3/ Студенту).

3. Питання до підсумкових контролей дисципліни опубліковані на веб-сторінці кафедри ((<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра Внутрішньої медицини №3/ Студенту).

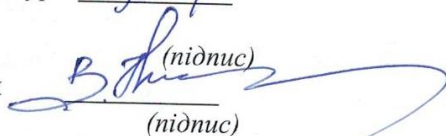
Силабус з дисципліни «Внутрішня медицина» обговорено та затверджено на засіданні кафедри Внутрішньої медицини №3 (протокол №1, від «29» серпня 2022 року

Відповідальний за курс
О.І.

к.мед.н., доцент ЗВО Оксана АФАНАСЮК

Завідувач кафедри

(підпис)

д.мед.н., професор ЗВО Валерій ІВАНОВ